

Planovi za uvođenje poreza na ugljenik na termičke generatore sa sjedištem na zapadnom Balkanu mogli bi se u budućnosti pokazati kao rizični za cijene električne energije u Mađarskoj jer se uvozi iz regije.

Međutim, opseg rizika će zavistiti od brzine i ozbiljnosti poreznog pojačanja.

Energetska zajednica trenutno istražuje mogućnost predlaganja poreza na ugljenik na termičke generatore sa sjedištem u okviru svojih ugovornih strana, u nastojanju da izbjegnu narušavanje tržišta.

„Proizvođači električne energije iz ugovornih strana iz Energetske zajednice učestvuju na jedinstvenom evropskom tržištu električne energije na jednakoj osnovi kao delovi EU-a, ali ipak imaju slobodan prolaz kad je u pitanju plaćanje njihovih emisija CO₂.

„Ova neravnoteža jako narušava tržište,“ rekao je direktor Energetske zajednice Janez Kopac.

Ugovorne strane uključuju Srbiju, Crnu Goru, Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovo, Republiku Severnu Makedoniju, Gruziju, Moldaviju i Ukrajinu.

Kako bi se izbegle bilo kakve buduće administrativne mere koje bi mogle rezultirati oštrim smanjenjem trgovine energijom, Sekretarijat Energetske zajednice predviđa postupno uvođenje poreza na ugljenik s krajnjim ciljem postizanja istog nivoa cena emisija kao i na tržištu EU u narednom razdoblju.

Očekuje se da će studija koja istražuje moguće uvođenje takvog poreza biti gotova do proleća 2020. godine.

Srbija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora i Republika Severna Makedonija imaju ukupno 8,5 GW kapaciteta uglja.

Jednostrane uredbe

Crna Gora i Ukrajina već su uvele vlastiti oblik oporezivanja ugljika.

Od početka ove godine Crna Gora je uvela akcizu na sagorevanje uglja na 0,15 eura / GJ. To otprilike znači 1,60 € / tCo_{2e}, uzimajući za referencu formulu navedenu u crnogorskom zakonu, navodi analitičar ICIS.

Porez bi trebao biti udvostručen od 1. januara 2020. godine.

Ukrajina je uvela i poseban porez na ugljik u 2019. godini u iznosu od 10 UAH / tCo_{2e} (oko 0,35 EUR / tCo_{2e}).

Uticaj na tržište

Teoretski, povećanje troškova proizvodnje uglja značilo bi veće prodajne cene balkanskih komunalnih usluga, što bi moglo imati agresivni uticaj na Mađarsku.

Međutim, jedan regionalni trgovac rekao je da se neki proizvođači već prodaju na mađarskim nivoima, što znači da bi uticaj na cenu mogao biti ograničen.

Takođe zavisi koliko će brzo i pod kojim uslovima Energetska zajednica biti u mogućnosti provesti naplatu.

Još nije jasno hoće li se primjenjivati jedinstveni porez kod svih ugovornih strana.

Procjenjuje se da će se cene emisija u EU povećati tek iznad 40 eura / tCo_{2e} do 2024. godine, prema modelima analitičara ICIS.

Izvor: icis.com